

د "وېبښ زلمي" ملي مترقي نهضت
ويارلی غړی

محمد ابراهيم خواخوږی

۱۹۲۰ - ۱۹۹۲ م.

محمد ابراهيم «خواخوړی» د در محمد خان زوی د ۱۹۲۰ فروری ۲۸ مه د کندهار په ولایت مالجه جات کی زیږیدلی دی. په ۱۹۲۶ کی ښونځی ته شامل شوی او د متوسط دوری له فراغت وروسته دارالمعلمین ته شامل شوی دی، په ۱۹۳۸ کی فارغ او بیاد حبیبی عالی لیسه کی د ښونکی په حیث مقرر شوی دی، دی شاعر هم وو، چی لومړی شعر ئی په ۱۹۳۴ کی د کندهار په طلوع افغان اخبار کی چاپ سوی دی، دی په ۱۹۴۶ کی د کندهار د لیلی د ښونځی تدریسی آمر وو، او بیبا وروسته په ۱۹۴۸ م کی د احمد شاه بابا په لیسه کی د مدیر په حیث مقرر سو.

خواخوړی په سیاسی جریانو کی د وینښ غلمیانو د تحریک یو فعال غړی وو، په ۱۹۵۰ کال د اکتوبر په میاشت کی دی د دوو میاشتو د پاره بندی سو، او په ۱۹۵۶ کی جبراً کابل ته فراره سو، او هلته په پښتو ټولنه کی د مسلکی غړی په حیث مقرر سو، په کال ۱۹۷۵ م کی د افغانستان د ریډیو د نشریاتی ریاست د مراقبت د شانگی د مدیر په حیث او بیبا د حبیبی لیسی د پښتو د استاد په حیث تعیین سو، په ۱۹۵۹ د افغانستان د ریډیو د ریاست

معاون او په استقلال لیسه کی د تاریخ د ښونکی په ډول مقرر سو، په کال ۱۹۶۰ کی د پوهنی تندراری د ریاست د معاون په حیث او د نادری په لیسه کی ئی د تاریخ د ښوونکی په حیث خپلی وظیفی ته ادامه ورکړه په کال ۱۹۶۳ م کی د مطبوعاتو د وزارت د ادبیاتو د عمومی مدیر په حیث تعیین سو، په کال ۱۹۶۶ م کی د اطلاعاتو او کلتور وزارت د کتبو د انتشاراتو موسسی د رئیس په حیث وټاکل سو.

مرحوم محمد ابراهيم خان خواخوړی په کال ۱۹۶۶ کی د محمد هاشم میوند وال سره د مترقی ډموکراتیک په حزب کی خپل سیاسی فعالیت ته ادامه ورکړه، خوبیا وروسته دی اوغنی نور وینښ غلمیان ددی تحریک څخه وه وتل، په ۱۹۶۷ کی د افغانستان د عامه کتابخانو د رئیس په توگه په ۱۹۷۰ کی د افغانستان د اکادمی د پښتو د تقوی او انکشاف د رئیس په حیث مقرر شو، او په ۱۹۷۳ م کی ئی تقاعد وکی، او د اکتوبر پر ۲۴ نیټه ۱۹۹۲ کی په هغه ناروغی چی ور پښینه وه وفات شو، دی د کابل په شهدای صالحین کی د خپل سیاسی ملگری عبدالهادی «هادی» تر قبر د څنگه بیخ دی.

دده څخه دا آثار پاته سوی دی:

- ۱- د مینې ورمه د اشعارو مجموعه.
- ۲- حکایت ندی حقیقت او درد دی.
- ۳- یوه ژورونکی منظره.
- ۴- مرغلره او تور خان
- ۵- شین خالی او گلالی.

۶- گوستالربون کلمات قصار

۷- دوه ځوانی مرگ مینان

۸- د اشعارو دوهمه مجموعه

۹- د اشعارو دریمه مجموعه.